

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inzerati do 80 peti vrst Dina 2, do 100 vrst Dina 2.50, od 100 do 300 vrst Dina 3, večji inzerati peti vrst Dina 4. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO: Ljubljanska 6.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66;
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: .Ob kolodvoru 161.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 29.351.

Angleški kralj v Jugoslaviji

Kralj Edvard VIII., vladar Velike Britanije, je prispel včeraj popoldne na Jesenice ter je po obisku pri knezu Pavlu na Brdu nadaljeval preko Ljubljane svojo pot na Primorje

Jesenice, 10. avgusta. d. Angleški kralj Edvard VIII. je prispel sredi ob 17.55 na ozemlje naše države. Pripeljal se je na Jesenice z brzim vlakom, ki mu je bil priklopljen spalni vagon. Ker potuje v strogem incognito kot vojvoda Lancasterski, mu ni bil prirejen noben oficijelni sprejem. Na postajo je prišel k sprejemu samo Nj. Vis. knez Pavle z odpravnikom poslov angleškega poslanstva Balfourjem, ki biva na Bledu.

Komaj se je ustavil vlak, je Nj. Vel. kralj skočil iz vagona ter z naglimi koraki pristopil k Nj. Vis. knezu Pavlu, s katerim se je pristržno pozdravil in razgovarjal več minut. S kraljem sta izstopila tudi dva njegova spremljevalca.

Med tem časom se je pojavilo na oknih kraljevega vagona več dam, med njimi tudi soproga angleškega ministra Duff Cooperja, ki bo gost angleškega kralja za njegovega bivanja v Dalmaciji. Razen vojnega ministra je bilo v kraljevem vagonu še nekoliko uglednih osebnosti iz angleškega javnega življenja, ki pa niso izstabile. Med razgovorom Nj. Vel. kralja Edvarda z Nj. Vis. knezom Pavlom so kraljev vagon odklonili in priklopili kompoziciji dvornega vlaka. Kralj Edvard je nato pozval kneza Pavla v svoj vagon, kjer mu je predstavil svoje goste. Točno deset minut po prihodu angleškega kralja na Jesenice, se je dvorni vlak oddeljal dalje proti Kranju.

Mnogostevilni gostje z Bleda in okoliških letovišč, ki so prišli na Jesenice, da bi videli angleškega kralja, so bili razočarani, ker se jim ni izpolnila njihova želja. Samo potniki nekega turističnega vlaka iz Avstrije so imeli priliko, da pozdravijo kralja Edvarda, ki je stal, ko je vlak zapuščal Jesenice, poleg odprtih vrat svojega vagona. Skupaj z angleškim kraljem sta odpotovala z Jesenic tudi Nj. Vis. knez Pavle ter odpravnik poslov angleškega poslanstva Balfour.

Spremlstvo angleškega kralja ni hotelo dati nobenih izjav o njegovem potovanju, poudarjali so samo, da potuje na odhiti in da si želi čim bolj odpočiti, zaradi česar je tudi prišel v našo državo.

Izjava g. Balfourja

Bled, 10. avgusta. d. Na Bledu so včeraj nestrpno pričakovali angleškega kralja, ker do poslednjega trenutka niso vedeli, ali bo obiskal ta biser slovenske zemlje. Pričakovanja se žal niso izpolnila.

Odpravnik angleškega poslanstva g. Balfour, ki nadomešča poslanika Campbellja, je o prihodu kralja Edvarda izjavil naslednje:

Nj. Vel. kralj Edvard prihaja v Jugoslavijo na odhiti ter ne bo nobenih slovesnih sprejemov. To je njegovo popolnoma zasebno potovanje. S seboj vodi tudi svoje prijatelje, med katerimi je tudi vojni minister Duff Cooper.

V gradu na Brdu

Kranj, 10. avgusta. d. Ko je sredi prispel dvorni vlak z Jesenic, sta Nj. Vel. kralj Edvard in Vis. knez Pavle izstopila na postaji v Kranju, ter se odpeljala z avtomobilom v letno rezidenčno kneza namestnika, grad Brdo, kjer je ostal kralj Edvard nekaj časa v rodbinskem krogu kneza namestnika. Nato je knez namestnik Pavle spremljal kralja Edvarda nazaj v Kranj, kjer se je od njega pristržno poslovil. Dvorni vlak je nadaljeval za tem s kraljem Edvardom svojo vožnjo na Jadran.

V Ljubljani

Ljubljana, 10. avgusta. d. Angleški kralj Edvard VIII. je potoval s svojim spremlstvom skozi Ljubljano sredi ob 20.30. Vladarja Velike Britanije so pričakovali na kolodvoru komandant dravske divizije divizijski general Peter Nedeljkovič, ban dravske banovine dr. Natlačen, upravnik policije Kerševan, šef. želez. vojne delegacije polkovnik Nedeljkovič in mnogi drugi zastopniki vojaških ter civilnih oblasti.

Nj. Vel. kralj Edvard je po petminutnem postanku nadaljeval z našim dvornim vlakom svojo pot proti Zagrebu.

Pričakovanje v Dalmaciji

Sibenik, 10. avgusta. o. Včeraj ob 14. popoldne je prispel semkaj angleški rušilec »Grafton«, ki mu poveljuje kapitan Fert. V Colnu sta se mu naproti pripeljala angleški konzul iz Splita dr. Perić in poveljnik pomorske komande v Sibeniku kapitan fregate Vilfan. Coln je plul do vhoda v sibienski kanal, nakar sta se oba vkrcala na rušilca, ki je priplul nato v luko. Jahta »Nahleen« do 18. se ni prispela v Sibenik in prav tako tudi ne rušilec »Gloyorn«. Kakor javljajo, sta ob 17.30 plula mimo Sušice na zadr.

V Sibeniku pričakujejo z veliko nestrpnostjo prihoda angleškega kralja. Že včeraj in danes so prispeli v Sibenik mnogostevilni domači in tuji novinarji, med njimi tudi dopisnik »Daily Expressa«, Clark, ki je včeraj ob 15. poslal svojemu listu obširno poročilo. Razgovarjal se je po telefonu pol ure dolgo ter je govoril o lepotah jugoslovenskega Primorja in o zgodovinskih znamenitostih Sibenika. Včeraj ob 18. je prispela v sibiensko luko tudi angleška jahta »Rion« z 20 potniki, po večini damami iz visoke angleške družbe.

Igoden odmev sklepov francoske vlade

Diplomatski krogi pričakujejo z gotovostjo, da bo dosežen sporazum o nevtralnosti napram Španiji

Pariz, 10. avgusta. AA. Vesti da je vlada na svoji središnji seji sklenila prepovedati tudi privatne dobave letal in drugega materiala španski vladni vojski, so bile sprejete v vsej javnosti s precejšnjim navdušenjem. Francosko stališče je sedaj docela jasno in Franciji sedaj nobena izmed drugih držav ne more očitati kakega neiskrenega postopanja. Le v primeru, da

bi ena ali več drugih držav odklonila sodelovanje oziroma predlagani sporazum, bi imela francoska vlada zopet proste roke. Splošno so diplomatski krogi v Parizu prepričani, da bo ta zgrad potegnil za seboj celo najbolj reakcionarne vlade, ker pač tudi njim zaenkrat še ne more iti v račun, da bi se iz španske revolucije razpleta nova evropska vojna.

Ukinitev kapitulacij v Egiptu

Važen sporazum med angleško in egiptsko vlado

Kairo, 10. avgusta. AA. V teku nadaljnjih angleško-egiptskih pogajanj je prišlo do sporazuma tudi glede kapitulacij, ker je angleško zunanje ministrstvo v tem vprašanju sprejelo v bistvu egiptске zahteve. Po dosedanjem besedilu sporazuma se vse finančne in sodne kapitulacije ukinejo takoj po podpisu angleško-egiptske pogodbe. Pristojnost konzularnih sodišč bodo začasno prenesli na mešana sodišča. Glede mešanih sodišč samih se bo sestala v Kairu še pred Novim letom konferenca prizadetih držav, ki bo sklepala o postopni ukinitvi mešanih sodišč in določila prehodno dobo do njihove ukinitve. Če bi na tej konferenci ne dosegli sporazuma, ima egiptska vlada pravico, da z lastnim sklepom ukine mešana sodišča s pogojem, da leto dni pred uveljavljenjem svojega sklepa obvesti uradno vse prizadete države. Angleška se obvezuje, da bo v tem primeru dala Egiptu svojo diplomatsko podporo v sporih, ki bi utegnili nastati glede mešanih sodišč.

Dubrovnik prenapolnjen

Dubrovnik, 10. avgusta. d. Kakor se je moglo pričakovati že davno pred prihodom angleškega kralja Edvarda v Jugoslavijo, se je izredno povečalo zanimanje inozemstva za naše kraje, zlasti pa za južno Dalmacijo. V Dubrovniku so bili vsi prostori v hotelih rezervirani že več dni naprej, od včeraj pa postaja nastajanje gostov eno najtežjih vprašanj, ker so tudi v najbližji okolici oddane vse razpoložljive sobe. Naš potniški parnik »Kumanovo« je na svoji redni poti pripeljal 1200 potnikov raznih narodnosti in mnogo dopisnikov raznih evropskih pa tudi izvenevropskih listov. Že sedaj je jasno, da hoteli in privatna stanovanja ne bodo zadostovala za nastanitev tujih gostov, ki so prišli, da bi videli angleškega kralja.

Kako je odpotoval kralj Edvard iz Anglije

London, 10. avgusta. d. O odhodu kralja Edvarda VIII. na Jadran je vladala v soboto popolna negotovost do poslednjega trenutka. Zvedelo se je samo, da bo kralj potoval preko Rokavskega preliva z letalom, ker je bilo njegovo zasebno letalo že v petek zvečer pripravljeno na malem letališču pred gradom Belveder. Ker je kralj prenočeval v Belvederu, se smatrali kot gotovo, da bo od tja odpotoval. Tako so tudi poročali sobotni listi. Zaradi teh vesti se je v soboto že dopoldne zbirala velika množica ljudi pred Belvederom, da bi prisostvovala kraljevemu odhodu. Zares se je dopoldne dvignilo v zrak neko letalo, o katerem so mislili, da je kraljevo in ki so ga prisotni živahno pozdravljali v mnenju, da pozdravljajo svojega kralja. Zato so v soboto ob 3. popoldne nekateri listi že poročali, da je kralj odpotoval z letalom iz Belvedera v Calais, vendar pa je medtem še vedno bil v Belvederu. Šele nekoliko po 3. popoldne je kralj neopazno zapustil grad Belveder ter se odpeljal z avtomobilom v neznano smer. Neka novinarska agencija je objavila okoli 4. popoldne vest, da se kralj še vedno nahaja v Angliji, vendar pa se ni moglo zvedeti ničesar podrobnega.

Objava o kraljevem odhodu je bila sporočena javnosti šele okoli 6. popoldne, ko se je kralj že nahajal v vlaku, s katerim se je vozil preko Francije. Kralj se je iz Belvedera odpeljal z avtomobilom v malo mesto Chichester v pokrajini Sussex, kjer ga je čakalo na poizkusem letališču neke zasebne letalske družbe njegovo letalo, s katerim je v manj kakor 20 minutah preletel Rokavski preliv in pristal v Calaisu, odkoder je nadaljeval svojo pot v smeri proti Avstriji. Kralj je odletel iz Anglije s svojim zasebnim tromotornim letalom, ki ga je pilotiral njegov osebni pilot kapetan Fielden. Bilo je prvič v angleški zgodovini, da je kralj Velike Britanije odpotoval v inozemstvo z letalom. Kralj Edvard je namreč vnet letalec ter je tudi napravil pilotski izpit v času vojne, v kateri je aktivno sodeloval kot navaden kapetan in poveljnik nekega bataljona.

Optimizem španske vlade

Notranje ministrstvo trdi, da se med uporniki pojavlja želja po predaji

Alicante, 10. avgusta. AA. Predsednik španskega parlamenta Martinez Barrig in generalni tajnik te pokrajine sta sprejela posebnega dopisnika agencije Havas in mu izjavila, da vladata v glavnih krajih pokrajine Albacete, Kastilije in Mureije red in mir. Nadalje sta poudarila, da organizirana vlada tudi ojačeno svojih front. Redne čete in milicijske se odpošiljajo tja, kamor odredi vlada v Madridu. Prepričan sem, da v tem trenutku že prisostvujemo likvidaciji uporniškega pokreta, je izjavil Barrio. Največja težava upornikov je v tem, ker ne vedo, kako bi se prodali, čeprav se že prepričani, da so slabo končali. Menim, da uporniki ne bodo bombardirali Madrida in sicer zato, ker nimajo sredstev.

Na vprašanje, če misli madridska vlada pospešiti svojo akcijo proti upornikom, je Barrio odgovoril: Verjetno! Zapišite si, če pada samo en stolp upornikov, padejo vse trdnjave upornikov in sicer Sevilla, Burgos in Saragossa. Po vprašanju, če bo republika po zmagi ohranila sedanjí značaj, je Barrio odgovoril, da neče postavljati nobenih prognoz, vendar pa je izjavil, da naj svet ve, da so republikanci republiko inteligentno vodili v najtežjih trenutkih. Bodi te prepričani, da homo tudi po zmagi republiko vodili inteligentno s sodelovanjem vseh strank ljudske fronte.

Madrid, 10. avgusta. AA. Notranje ministrstvo objavlja, da so neresenične vse vesti, ki jih širi radio v Sevilii. Ministrstvo objavlja tudi podrobnosti o obupnem položaju v taboru upornikov v Burgosu. Poročilo pravi, da po ulicah leže trupla mrličev. V Valadolliu je upornikom zmanjkalo bolničarskih potrebščin. Med uporniki se pojavlja želja za brezpogojno predajo. Da bi dvignil moralo svojih čet, je poveljnik uporniških čet v Valadolliu objavil vest, da so čete generala Molle vkorakale v Madrid. Ob koncu pravi poročilo, da vladata v vseh mestih, kjer ima vlada nadmoč, red in mir. Ob koncu se objavlja, da ni treba več ugaševati električnih luči ob 22. uri.

Vladni uspehi na Balearih

Madrid, 10. avgusta. AA. Letalski kapitan Bajó, ki poveljuje vladnim četam, določeni, da zavzamejo Balearske otoke, je sporočil vojnemu ministrstvu, da je zavzel San Carlos in Santo Eulalijo. Zastopniki oblasti, ki so sodelovali z uporniki, so bili pozaprti, okoli 30 častnikov pa je zbežalo v gore.

Madrid, 10. avgusta. w. Vladne čete so zasedle balearski otok Formentera ter obstreljevale otok Ibiza.

Boji na severu

Barcelona, 10. avgusta. AA. Uporniki so včeraj vse popoldne bombardirali

li Alcala de Lobispo blizu Huesce. Prometne zveze med Asturijo in Galicijo so pod kontrolo vladne vojske. Blizu vasi Vilablina Luarce so oddelki vladne vojske v boju proti upornikom dosegli znatne uspehe. Uporniki se umikajo proti Oviedu. Rudarski prostovoljci so že zasedli oviedski vodovod in izpraznili rezervoarje. Uporniki so hudo obstreljevali Valle Santo Eulalijo, a niso dosegli nikakih uspehov. Uporniki si zamen prizadevajo, da bi ustavili prodiranje vladne vojske proti Huesci.

Madrid, 10. avgusta. AA. Z bojščica v Asturiji se je vrnil socialistični pravak Laguna de la Tomasa, ki je novinarjem izjavil, da je polkovnik Aranda, poveljnik uporniške vojske v Oviedu in okolici, že obupal. Vladna vojska je zavzela Vilablino Luarco in s tem popolnoma upornike odrezala od ostalih uporniških centrov.

Kaj pravijo uporniki

Burgos, 10. avgusta. AA. Neki ugledni pravak iz uporniških vrst je izjavil posebnemu dopisniku Havasa:

Madridska vlada je objavila, da nam primanjkuje živeža in da imamo velike težave zaradi oskrbovanja naših čet in civilnega prebivalstva z vsemi potrebščinami, vi pa lahko sami ugotovite, da naša usoda ni tako strašna, kakor bi jo radi prikazali. Javno je, da so nastale težave, toda te smo podedovali še iz prejšnjih časov. Madridska vlada stalno poudarja, da dela čes na njo in proti nam, toda general Mola nima prav tako izkoristiti svoj čas. Z ofenzivo proti Madridu še ni prišel, to pa pomeni, da hoče prej priti v neposredno stik z vojsko generala Franca. General Mola je odredil, da ga morajo vojski pozdravljati s predpisanim vojaškim pozdravom. S tem je faksimom dal na znanje, da ne smejo misliti le na svojo stranko, nego na to, da se borijo skupno z ostalimi pod eno zastavo.

Izjava

levičarskega voditelja

Madrid, 10. avgusta. Juan Fernandez ravnanje levčarskega delavkega lista »Mundo Obrero«, je podal novinarjem izjavo, v kateri sklene dokazati, da komunisti nimajo v sedanjí španski vladí odločilnega vpliva in da ni res, da bi delala samo po njihovi navodilih. Pričavlja je, da odklanjajo njegovi komunistični sarnhiste in da bodo po zmagi vlade, če bo treba nastopili proti njim z odločnimi ukrepi.

Španske ladje zapustile Tanger

Protest generala Franca pri mednarodni komisiji v Tangerju

London, 10. avgusta. AA. »Sunday Dispatch« je objavil vest, da je vodja upornikov general Franco poslal mednarodni komisiji v Tangerju ultimatum, v katerem zahteva, naj se vojne ladje španske vlade v 48 urah izčenejo iz tangerske luke, ker bo drugače nastopil s silo, da jih prečene od tam.

Tanger, 10. avgusta. AA. V soboto se je sestel mednarodni nadzorni odbor tangerskega pasu zaradi ureditve vprašanja, ali kaže tudi v bodoče dovoliti, da se španske vojne ladje v tangerski luki oskrbujejo s

premogom in drugimi potrebščinami, proti večeru pa je prišla vest, da je španska vlada sama odredila poveljnikom vojnih ladij, naj zapustijo Tanger. Španske ladje so takoj nato odpadle iz luke.

Požar v Algecirasu pogasjen

Gibraltar, 10. avgusta. d. V Algecirasu je sedaj po zadnjem bombardiranju vladnega brodogradilnega podjetja, ki je obhval več ladij in tudi del pristaniške okraj, so mogli pogasiti žele po dvajsetih urah.

Italijanski prestolonaslednik v Salzburgu

Salzburg, 10. avgusta. AA. V petek je prišel v Salzburg vojvoda Piemontski. Na postaji ga je sprejel zvezni kancelar dr. Schuschnigg. Italijanski prestolonaslednik se bo udeležil znamenitega festivala, ki je ta teden v Salzburgu.

Napredovanja v železniški službi

Beograd, 10. avgusta. p. V železniški službi so napredovali za zvanikiške v 3. razredu I. kat. skladiščni zvanikiš Alojzij Acceto, višji kurjač Franc Kolman, Jožef Lipoglavšek in Ferdinand Kemper. ter prometni zvanikiški Rudolf Verderber, Ljubomir Prezelj, Viktor Križ in Josip Silan. v 2. razredu I. kat. administrativni zvanikiški Ciril Gregorin in telefonski zvanikiški Ivan Pešec. v 1. razredu I. kategorije pa skladiščni nadzornik Julij Jamšek.

Predsednik vlade v Radencih

Statina Radenci, 10. avgusta. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadčević je prispel sredi s seboj svojega kabineta na kratek odhiti v Radence, kjer se že dalje časa mudita njegova ga mati in sestra. To je letos že drugi obisk ministrskega predsednika v Radencih.

Huda avtomobilska nesreča

Pariz, 10. avgusta. w. Pri Narbonne v južni Franciji se je prevrnil tovorni avtomobil, v katerem je bilo 20 ljudi. Ker je benzin eksplodiral, se je avtomobil vnel, ter je šest potnikov zgorelo.

Borzna poročila.

Curik, 10. avgusta. Beograd 7. —, Pariz 20.20375, London 15.43, New York 306.875, Bruselj 51.70, Milan 24.175, Amsterdam 208.30, Berlin 123.46, Dunaj 57. Prag 12.67, Varšava 57.60, Bukarešta 2.68.

Zborovanje stavbnega delavstva

Na dnevnem redu je bilo obravnavanje osnutka negativne pogodbe

Ljubljana, 10. avgusta. Včeraj jutraj so zborovali v veliki dvorani Delavske zbornice stavbni delavci. Dvorana je bila polna. Na dnevnem redu je bil sprejem osnutka negativne pogodbe. Na zborovanju je podal tajnik Zveze stavbnih delavcev Jugoslavije B. Petek iz Beograda referat o medzvezni gibanju stavbnega delavstva v vsej državi ter o uspehih, ki jih je delavstvo doseglo. Največ stavbnega delavstva je zaposlenega v Beogradu, kjer je letos približno stavbna delavnost za 50 odst. večja kakor lani in je zaposlenih okrog 6500 stavbnih delavcev (v Ljubljani in okolici nad 2000). S stavko so stavbni delavci v Beogradu dosegli povišanje med 35 odstotkov.

Osnutek negativne pogodbe, ki ga bodo predložili še drugim organizacijam, ki imajo tudi včlanjene stavbne delavce, je bil soglasno sprejet. Nova kolektivna pogodba mora stopiti v veljavo z novim letom. Pogajanja med podjetniki in zastopniki delavstva se bodo najbrž kmalu začela, vsekakor pa vsaj v jeseni.

Osnutek negativne pogodbe določa 48-urni delovni čas na teden. Delovni čas se razdeli tako, da imajo delavci sobotno popoldne prosto. Za nočno delo je določeno 100 odstotni povišek na normalnem mestu. Delo pri kanalizacijah, stranskih itd. se plačuje s 50 odstotnim poviškom. S poviškom 25 odstotkov pa se plačuje delo na stavbah v višini nad 18 m stavbe. Ako delavci vedre manj ko uro, se jim ta zagrada ne sme odtegniti pri plač. Akordno delo se na vseh stavbah ukine in podjetnik ne sme

dati dela v akord, četudi bi delavci s tem soglašali.

Kot kvalificirane delavce, zidarke, tesarske, štukaterske, fasadne itd., sme podjetnik najemati le one delavce, ki lahko dokažejo svojo usposobljenost. Za dokazila veljajo: učno spričevalo in delavska knjižica s potrdilom, da ima delavec že štetno prakso. Podjetje ne sme zaposliti nobenega delavca brez delavske knjižice, prav tako ne delavca, ki se ne more izkazati, da je član ene izmed organizacij, ki podpisujejo kolektivno pogodbo. Pri zaposlitvi delavcev v večjih mestih (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj in Jesenice) ima prednost delavstvo, stanujoče v mestih in bližnji okolici. Podjetnik ne sme odpustiti delavca brez odpovedi in ne tudi drugi dan, razen plačilnega. Osnutek negativne pogodbe določa še dolžnosti delavcev. Med drugim je določeno, da sme odpustiti podjetje delavca, ki pride na delo pijan. Najstrožje je prepovedano nositi alkoholne pijače na stavbo.

Za učence se sprejemajo le 14 do 18 let stari delavci. Učna doba mora trajati najmanj 2 leti. Vajenci morajo imeti prosti čas za obisk obrtno nadaljevalne šole.

Osnutek negativne pogodbe določa naslednje urne mezde: zidarji in tesarji I. kategorije 7,50 Din. II. 6,50 Din; kvalificirani delavci 5 Din. pomožni delavci 4,50 Din in mladostniki 3,50 Din.

Ta kolektivna pogodba bi bila za eno leto obojestransko neodpovedljiva. Po tej dobi jo lahko odpovejo vsakega 1. v mesecu na enomesečni rok.

Razstava „Sodoben vrt“

Na letošnjem jesenskem velesejmu bo tudi lepa vrtnarska razstava

Ljubljana, 10. avgusta.

Zdi se nam, da so ob strugi, kjer je v svetovni vojni tekla velika kri, povsod začele rasti. Matera so morale dobiti tolažbo in tolažbe je bilo potrebno vse življenje, pa se je jelo boriti k čudežnim lepotam božjega stvarstva v tishini vrtnega mira. Ljubljana do vrtnarjenja se je jela med boji za vsakdanji kruh in za pomirjenje sveta širiti med vsemi kulturnimi narodoma, da je danes vrt gotovo tisto polje, kjer se udeležuje življenje s svojimi najnovejšimi čustvi. Ljubitelstvo do rož in lepih ter zanimivih rastlin je tako močno in izrazito, da splošno govori o modi. Ali ta moda ni izšla iz človeške vihravosti in potrebe po izpremembi, temveč iz globlin vsemirnega duha, ki se je moral vrniti k dobremu in lepemu, da pozabi grozote svetovnega klanja in spet pride na pot duševnega mira in srčne kulture.

Kakor vsedravnna lesna razstava na velesejmu, tako je pa tudi na velesejmu vrtnarske razstava nastala iz potrebe, ki nam jih velevali gospodarske posledice svetovne vojne in splošno pomanjkanje našega prebivalstva. Lepota naše zemlje je privabila v naše kraje množice tujcev, predvsem v slovenske planine in na sinji naš Jadranski. S tujci so se pojavile tudi nove zahteve in jim moramo posrežeti z vsem, kar želimo, da se njih dotok še poveča in vsako leto spet pomnoži naše dohodek. Že sadjarstvo samo nam prinaša skoraj vsako leto iz inozemstva težke milijone gotovine, ki danes ne pomenijo samo pribitja za našega kmeta, temveč rešitev in skoraj edino oporo v dobi razvrednotenja kmetijskih pridelkov. Obenem pa moramo govoriti tudi o podcenjevanju vrtnarstva sploh za povzročilo in hranilno tujkega prometa, saj v naši državi, predvsem pa v naši banovini še vedno nimamo prepotrebne vrtnarske šole. Po vročem Krasi ob Jadrani nimajo osvoboditve zelenjave in Slovenija bi se lahko znatno opomogla, če bi vzgojila dovolj zelenjave tudi za izvoz v tujko-prometne kraje in velika mesta drugih banovin. Sadjarstvo in vrtnarstvo društvo, ki je danes po številu članstva in agiliteti članov najmočnejša kmetijska organizacija v naši banovini, je usmerila svoje delovanje na polje pridelovanja takih pridelkov sadovnjaka in vrta, ki jih zahteva naša tujka sezona. Poglejmo samo po mizah naših hotelov na Bledu, Ljubljani in v Rogški Slatini! Ugotovili bomo, da je skoraj vse sadje uvoženo iz drugih banovin, prav mnogo pa tudi, zlasti kar se zgoraj zelenjave tiče, iz inozemstva. Vse ta denar bi lahko ostal doma, če bi na veliko pričeli gojiti zgodnjega in sezonsko zelenjavo, prav tako pa tudi cvetje, saj v vročini in pripeki na Jadranu nimajo rož. Doživeli smo že veliko propagando za ustanovitev obširnih vrtnarij v zatišjih ob morju, kjer bi gojili cvetje, ki ga v zimskih mesecih uvažamo iz inozemstva. Pomislimo, da sama mesta občina Ljubljanska dobi od uvoženega cvetja 120 tisoč Din letno samo trošarin! Res nam ta Spilita slovenski vrtnarji pošiljajo že posamično nageljni, vendar je pa domačega zimskega cvetja za vsa družava še mnogo, mnogo premalo. Ne samo, da bi lahko krili domačo potrebo z doma vzgojenim cvetjem, temveč bi lahko tudi na tujih trgih uspešno konkurirali z inozemstvom. Privatne iniciative in propagande je bilo že dosti, vendar pa naši še tako poljudni in sposobni vrtnarji nimajo kapitala za večje naprave, zato pa mora priskočiti država in naposled tudi vrtnarstvo smatrati za važno gospodarsko panogo.

Kar se naše banovine posebej tiče, so kolikor letovišča in tudi Ljubljana že izpreminjajo v vrtno. Občan velike Ljubljane kmalu več ne bo oral za pšenico, repom in krompir, temveč bo sejal in sadil zelenja-

vo, zadruga naj bi pa skrbele za njen izvoz na Jadran in tudi v druge banovine. Nastale bi tudi tovarne za konserviranje sadja, zlasti pa za konserviranje zelenjave, ki danes ne morejo prospeti, ker nimajo blaga za konserviranje. Skoraj brez izjeme so vse naše zelenjadne konzerve uvožene. Propaganda za saditev spargeljev ima prav velik uspeh in upamo, da bomo v kratkem krili vsaj domačo potrebo, vendar pa moramo delati na to, da jih bomo lahko tudi izvažali sveže in konzervirane. Kakor letovišar zahteva dobro in raznovrstno hrano, predvsem pa seveda mnogo sadja in zelenjave, saj dandanes nauk o prehrani in o zdravstvu zahteva osvežujoča rastlinska živila, tako moramo tudi našega letoviškega gosta posrežeti pri mizi in ga pogostiti v sobi, okrašeni s cvetjem. Od nekaj je Slovenija slovela po svojih pisanih rožah na oknih in po prijaznih vaskih vrtnicah. Ljubljana do rož je vedno večja in predavanja o svetleah po mestih in po deželi so povsod sijajno obiskana. Treba je še mnogo pouka, da prebivalstvo pokaže nove lepe stvari, najfinjšo zelenjavo in tudi najkvalitetnejše in najslajše namizno sadje, ki mizo krasi prav tako, kakor cvetje. Da pa seznanijo prijatelje in prijateljice vrtnarjenja z dosežanim stanjem našega vrtnarstva in mu pokažejo tudi čudovito raznovrstnost in prave čudeže, ki so jih dosegli gojitelji v tujem svetu, zato strokovnjaki na velesejmu priredijo vrtnarsko razstavo. Ne samo seveda zato, da bi bili naši saloni po zahtevah mode okrašeni z najdragocenejšimi rastlinami, temveč predvsem zato, da bi bilo pomagano tudi naši splošnosti z virom novih izdatnih dohodkov.

Pod predsedstvom upravnika ljubljanskih mestnih nasadov Antona Lapa je dolgo z vso vmeno delujo odbor, ki so v njem seveda tudi predstojnik Sadjarskega in vrtnarskega društva, višji nadzornik Humek kot podpredsednik, arhitekt Jože Mesar, zastopniki ljubljanskih podjetij SVD, načelnica odelca Ljubljana, podružnice SVD »Kluba prijateljev cvetice« gospe Andreja Ključenkova, nadalje zastopnica naših političnih vrtnarjev, zastopniki vseučiliškega botaničnega inštituta in botaničnega vrta, prav tako pa tudi zastopnik fitopatologov, a podpredsedstvo je prevzel tudi predstojnik ljubljanske podružnice SVD, nadzornik Josip Strekelj.

Na velesejmu v paviljonu »G« in tudi pod milim nebom že pripravljajo delavci, da bo jesenski velesejem od 1. do 13. septembra okrašen s cvetjem, kakor se nikoli. Predsednik Lap, profesor Vardjan s kmetijske šole v St. Jurju ob j. z. in arhitekt Mesar ter drugi najboljši slovenski strokovnjaki so napravili načrt, da bo razstava za vsakogar poučna, raznovrstna in tudi nadse lepa.

Ob vstopu v paviljon G, ki zavzema nad 80 m dolgo progo ob Littermanovem drevedu med čestim paviljonom in vzhodno na severni del veseličnega prostora, bo na južni strani očarljivo in razkošno opremljen prostor, ki ga lahko imenujemo »svetlišče cvetice«. S temnoizvirnim finim belim prevlečenim in v nise razčlenjenimi steno bodo kakor tapisa okrašene z najraznovrstnejšimi cveticami po japonskem okusu. Tudi stedi tega svetlišča rož bo velik cvetlični aranžma. Vse prostor bo zatemnjen, edino cvetje bo lahko razsvetljeno, da bodo barve in oblike cvetov prišle do največje veljave. Okras te dvorane se bo pa menjal in izpreminjal tako, da bomo na pr. dva dni obdobja samo najslajše vrtnice, seveda samo najnovejših in najlepših vrst, ki jih pošlje tudi po vsem svetu slovenski vrtnarji, nemškega kultivatorja in očeta vrtnice Kordesa, nadalje bo tu razstava na Ježici in v Sloveniji sploh vzgojenih begonij, druga dva dneva spet naj-

raznovrstnejše gladioli in seveda tudi najbogatejša razstava velikanskih in najlepših oblikovanih dalij. Na drugi strani paviljona bomo pa stopili na modern vrt, ki bo navzel polovico vsega paviljona. Na sredini bodo v velikem bazenu razkazovali svojo bajno krasoto raznovrstni lokvanji in druge vodne rastline. Okrog njega bo pa najrazkošnejši vrt z najlepšimi in najzanimivejšimi rastlinami vseh vrst, kjer bomo lahko izbrali tudi za okras stanovanj najčudovitejše in najpotrepeljivejše rastline. Profesor Vardjan v ostalem delu paviljona uredi skalnjak, ki so sedaj najbolj v modi, poleg njega pa tudi otroški vrtniček in morda še kak mičen sodoben vrt. Na posebni razstavi bomo spoznali tudi najredkejšje sočnice in kakteje, prav za nimov bo pa tudi kotiček starodavnega klosterskega vrta z raznimi zdravilnimi in dišavnimi rastlinami. Strokovnjaki botaničnega vrta nam pokažejo alpinetum z najbujnejšimi okrasjem naših planin, razen tega se bomo pa tudi lahko naučili, kako je treba aranzirati cvetje in kakšne posode je treba izbrati za razne rože, da njih značilnost in krasota pride do pravega učinka. Domači in tuji zelenjadarji nam pokažejo nove vrste zelenjav, najboljše sadjarji nam pa priredijo razstavo zgodnjega sadja, obe-

nem pa tudi pokažejo, kako naj to sadje vabljivo serviramo. Vrtarji arhitekti bodo razstavili načrte vrtov, poleg njih bo pa tudi zbirka vse slovenske stare in nove strokovne literature in seveda tudi dela naših umetnikov-kiparjev za okrasitev vrtov. Mnogo se bodo lahko lastniki in prijatelji vrtov ter sobnih rastlin naučili v oddelku raznih bolezni in škodljivih rastlin, vsakdo bo pa z veseljem spoznal velike koristi sodobnega vrtnarskega orodja. Vse manjše razstave, ki smo jih našli, bodo nameščene pod pristreškom na zunanji strani paviljona, a pod milim nebom razstavi mojster Farido Lenard iz St. Vida najraznovrstnejša praktična ograjla za razne spalnice in najbolj umetno oblikovano dreve.

Razstava se bo neprestano izpreminjala vsaj v glavnem delu, zato pa že danes opazujemo, da si ljubitelji vrtov preskrbejo permanentne vstopnice. Razstavili bodo svoje najlepše blago domači strokovnjaki, a tudi najznamenitejši gojitelji drugih držav. Gotovo bo vrtnarska razstava vsestransko poučna in spodbudna z gospodarskega stališča, za vsakogar pa za oči in srce najvabljivejša in gotovo tudi najljubše razstava, kar smo jih dosedaj imeli na velesejmu.

Zopet dve žrtvi severne triglavske stene

V prepad sta strmoglavila dva avstrijska turista — Njuni imeni še nista znani

Mojstrana, 10. avgusta

Iz Mojstrane nam danes poročajo o novi strahotni nesreči v severni triglavske steni. Informacije so zaenkrat še pomanjkljive in niso še znane podrobnosti. Zaenkrat se je zvedelo samo to, da sta strmoglavila v globino 2 avstrijska turista, doma baje iz okolice Celovca. Turista sta se vzpela na steno včeraj popoldne in sta omanila 10 m pod vrhom. Turistu, ki je plezal prvi, se je menda odkrutila skala in je potegnil za seboj še tovariša. Prvi turist je zgrmel globoko v prepad, drugi pa je padel tudi v globino, vendar je obvisel na polici. Tega so morali spraviti davi na Kredarico še živga. Njegove poškodbe so pa tako hude, da jim bo najbrž podlegel, ker ima strti prni koš.

Drugega ponesrečenega turista, ki je pa nedvomno mrtev, še niso našli.

Reševalna ekspedicija jeseniških Skalašev je odšla v severno steno danes ponoči in je verjetno, da bodo reševalci našli truplo drugega turista danes popoldne. Izbrnneje vesti o tragični nesreči še ni v dolino, zato tudi nista še znani imeni ponesrečenih turistov.

Kakor nam poročajo iz Mojstrane, so odšli poleg jeseniških Skalašev proti severni steni tudi člani reševalnega moštva podružnice SPD iz Mojstrane. Pričakovati je, da bodo reševalci našli in spravili truplo ponesrečenega turista ki leži v prepadu, iz skal do 4 popoldne, našar ga bo mogoče spraviti v dolino najbrž v mrtvašnico v Mojstrani šele zvečer.

Stavbna dela bodo še dražja

Ljubljana potrebuje zaradi prirastka prebivalstva nad 230 stanovanj na leto

Ljubljana, 10. avgusta

Tudi stroški stavbnih del se ravnanjo po zakonu o ponudbi in povpraševanju: čim več je dela, tem višje so cene. Toda pri tem je treba upoštevati še nekatere druge dejavnike, ki tudi vplivajo na cene oddolico. Mnogi stavbni gospodarji so lani iz prejšnjega leta zamudili najugodnejši čas za zidanje, ko so bila stavbna dela najcenejša, kar zdaj obžalujejo. Nedvomno tudi marsikoga zanima, kako se bodo gibale cene v bodoče.

Lani smo nekajkrat opozarjali na izredno nizke stavbne stroške, ko so bile cene najnižje. Napovedovali smo, da se bodo cene kmalu začeli dvigati in da kmalu ne bomo več doživeli tako lepe prilike. V resnici so bile lani izredno nizke cene gradiva in delavske mezde. Očitno med nami ni mnogo spekulativ in tudi ne gospodarski nadarjenih ljudi, ker bi sicer ne zamudili tako lepe prilike. Upoštevati je sicer treba, da so bile cene stavbnih del najnižje baš v dobi najostrejših denarnih krize ter nelikvidnosti denarnih zavodov. Marsikdo bi pač rad vložil denar v zidanje, a ga ni mogel, ker je bil »zamrznjen«. Prav tako nihče ni mogel najeti stavbnega posojila zaradi nelikvidnosti denarnih zavodov. Vendar so tudi mnogi imeli denar pri roki, kar nam nekoliko dokazuje že letošnja stavbna sezona, ko je ostal položaj na denarnem trgu skoraj nespremenjen, a so mnogi vendar začeli zidati. Zato bi lahko sodili, da je mrtvila v stavbni panogi prejšnja leta bila tudi nekoliko kriva nezaupljivost ljudi, ki so z nezaupanjem ubigali, kako je bolje naložiti kapital. Marsikdo se je tudi bal, da se bodo stanovanja tako pocenila, da se hiše sploh ne bodo mogle več amortizirati. Nekateri mislijo, da je v Ljubljani že dovolj stanovanj in da je treba torej zelo previdno vlagati denar v stanovanjske hiše. Teoretiki, ki so se bavili z vprašanjem stanovanjske krize pri nas, so izražali, da je v Ljubljani treba vsako leto dozidati 122 stanovanj. Če k temu prištejemo še okoliščine, ki zdaj tudi spada pod mestno občino, je v Ljubljani potrebno po teh računih nad 230 stanovanj na leto zaradi prirastka prebivalstva. Pozabiti pa ne smemo, da Ljubljana potrebuje še več stanovanj že zaradi tega, ker mnoga stara stanovanja ne ustrezajo sodobnim načelom stanovanjske kulture in higijene.

Strah, da je v Ljubljani že preveč stanovanj, torej ni upravičen. Morda je že dovolj trgovskih lokalov, vsaj za sedanjost in zlasti za čas gospodarskega zastojanja, stanovanj pa nedvomno še ni preveč. Iz tega, da je stavbna delavnost letos oživila, pa lahko sklepamo, da se ljudje tudi ne boje več govoriti, da je stanovanj v Ljubljani že preveč. Posebno veliko povpraševanje je še vedno po manjših stanovanjih v Ljubljani. Prejšnja leta je bilo v Ljubljani sezidanih mnogo stanovanjskih hiš, a predvsem z velikimi stanovanji. Če kdo trdi, da je pri nas že preveč stanovanj, je ta trditve upravičena le, če misli na velika stanovanja, ki jih je bilo dovolj v najostrejši stanovanjski krizi. Ko so obubožali srednji sloji, je bilo čedalje več praznih velikih stanovanj, kajti stanovalci so se selili iz njih v manjša in cenejša stanovanja.

To bi morali stavbni gospodarji, ki se oddolijo za zidanje stanovanjske hiše, vsekakor upoštevati. Zal pa ne upoštevajo še marsičesa. Tako mnogi še vedno oklevajo ter se ne morejo oddoliti, ali bi že začeli zidati ali ne. Pomisliti bi morali, da bodo

Zopet težka nesreča

Ljubljana, 10. avgusta.

Na Tržaški cesti se je danes zopet pripetila težka nesreča. Okrog 6.30 se je pripeljala po Tržaški cesti v Ljubljano s kolesom 25-letni delavec v tovarni »Sana« v Gregorčičevi ulici, Ivanka Čadeževa iz Vnanjih gor. Na cesti je bila tedaj še množica drugih kolesarjev, ki so se vozili na delo v mesto. Ko je Čadeževa prispela s kolesom do bivše mlarne na Glinah, je privozil nasproti tramvajski voz, ki se mu pa kolesarka po čudnem naključju ni znašla pravčasno umakniti, Čadeževa je travljel vrzel s kolesa, da je padla na cesto. Obležala je nezvestost z nevarno rano na glavi in s hudimi notranjimi poškodbami.

Ponesrečenici so takoj prišli na pomoč ljudje, ki so jo prenesli v hišo na nasprotni strani. Od tam so telefonirali po reševalni avto, ki je Čadeževa nemudoma prepeljal v bolnico. Na kirurškem oddelku so ponesrečenico takoj pregledali zdravniki in ugotovili, da ima poleg težkih notranjih poškodb najbrže tudi poškodbo lobjanja. Stanje ponesrečene Čadeževe je skrajno kritično in se še ni zavedla. V zadevi nesreče same je uvedena stroga preiskava.

Nesveščeno dekle v cerkvi

Ljubljana, 10. avgusta

Ko je včeraj okrog 13. stopil g. Franc Prešeren mimogrede v šentpetersko cerkev, je opazil na tleh nekaj korakov proč od glavnega vhoda čedno oblečeno gospodično. Prepračen, da gre za nesrečo, se je sklonil k njej, jo potpal za žilo in ugotovil, da ji se bje, vendar pa je bila neznanca nezvestava. Oditel je takoj iz cerkve po vodo in zmočil neznanke obraz. Medtem sta stopila v cerkev dva potujoča tujca, ki sta mu pomagala obujati nezvestno dekle, pa je ostal zamaš vseh trud. Prešeren je skočil v bolnico, odkoder je telefoniral po reševalni avto in obenem obvestil policijo. Šele na intervencijo policije je prišel po nezvestno reševalni avto, ki jo je prepeljal v bolnico.

Pri neznanici so našli ročno torbico, v kateri je imela belečnico in prazno denarnico iz belečnice je bilo razvidno, da je pisala odnekod z Gorenjskega svojim sorodnikom zadnje dni nekaj pism, na koncu pa je imela še zagonečno belečko »On

ne more z menoj, jaz brez njega ne«. Iz zapisnikov, ki jih je imela pri sebi, pa ni bilo mogoče ugotoviti njene identitete. V bolnici so kasneje ugotovili, da neznanca ni bila zastrupljena, kakor so menili prvotno, marveč, da je omedlela zaradi oslabele stit, ker že več dni ni saviila nikake hrane. Njeno stanje v bolnici je še danes zelo slabo. Zavedla se je sicer, noče pa izdati svojega imena.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 10. avgusta katolici: Lavrencij.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Maček v vrtu.
KINO SLOGA: Caliente.
KINO UNION: Zaprti.
KINO ŠIŠKA: Poslednja roža.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkozdy ded. Mesni trg 4. Ustar, Selenburgova ulica 7.

KINO SLOGA
tel. 27-30

DANES PREMIERA!

Razkošna in melodiozna opereta

CALIENTE

V glavni vlogi priljubljena lepota

Dolores del Rio

Kot dopolnilo 2. žurnala z najnovejšimi slikami iz olimpijade v Berlinu.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15.

DANES NAJNOVEJŠA REPOR-
TAŽA Z OLIMPIJADE

Iz Ljutomer

Toda je pobila še zadnje ostanki. V torek proti večeru so kraji v okolici Radgona doživeli še drugo vremensko katastrofo. Kot oreh debela toča je pobila vse v vinogradih v okolici Radgona, kar je ostalo po močno razširjeni peronospori. S tem so doživeli vinogradniki zadnji udarec, ki je uničil vse, ter so ostale po vinogradih le gole trte. Vinogradniki so močno potrti, ker so imeli letos velike izdatke s škropljenjem.

Poroča. Poročila sta se v Ljubljani učiteljica narodne šole v Križevih gde. Vodušek Mateja in Sever Stane, profesor iz Maribora.

Sejem na Raskrižju. Kramarski sejem na Raskrižju bo 13. avgusta.

Osebnosti. Razrešena sta upraviteljki lokalnosti g. Ovetko Radovan, šol. upravitelj v Cezanjevcih, kjer je imenovan za šol. upravitelja g. Snuderl Hinko, in Milos Lah, šol. upravitelj v Negovi, kjer je imenovan za šol. upravitelja g. Lesnik Mirko. — Odpuščen je iz službe dolgoletni upravnik banovinske drevesnice pri Kapeli g. Glaser Jožko, velik strokovnjak v tej panogi. Na njegovo mesto je imenovan g. J. Horvat.

Domačija v plamenih. V Murščaku je nastal požar pri posestniku Francu Golnarju. Vsi domači so bili pri delu na polju in so zvedeli za požar šele takrat, ko je bil skoraj vsa hiša pogorela. Rešila se je le živina, dočim je vse gospodarsko poslopje in vso opremo uničil ogenj. Zgorelo je tudi vse živž, obleka in drveje, ki je bilo ob zgradbi. Gasilci iz Hrašca so pripomogli toliko, da so lokalizirali požar, da se ni mogel širiti dalje zlasti ker je bil vrt in suh dan ter je pihal tudi veter. Ubožna družina s petimi otroki si je morala najti začasno zavetje pri dobrih ljudeh. Telesni plod je odpravljala. V Plitviškem vrhu pri Gornji Radgoni se je mnogo na tistem govorilo o neki železniški hčerki, ki je imela ljubavno razmerje z nekim fantom in je baje zanosila — nazadnje pa da ji je polekel splav srečno. To je prišlo v javnost in slednjič tudi do orožnikov, ki so začeli zadevo raziskovati. Uspeh preiskave je bil ta, da je izdala neko kočarko iz Lamonoh, ki se je s to stvarjo bavila že parkrat v nujnih primerih. Ko je oblaš zvedela za to kočarko, je jo takoj poklicala na odgovor, kar je ženska takoj priznala, da je nudila v tem že štirim dekletom svojo pomoč, toda samo revnim. Svoje delo pa je opravljala s 15 cm dolgo leseno palčko, na koncu prirobnico. Sprejela je od deklet, ki so bile itak revne, le neznanke darove, ki so jih dale prosovoljno. Preiskava se nadaljuje.

Heroji Sovjetske Rusije

Sovjetska vlada je izdala uredbu o naslovu »Heroj Sovjetske zveze«. Ta naslov je najvišje odlikovanje in centralni izvršni odbor Sovjetske zveze ga podeljuje za osebnosti ali kolektivne zasluge za državo, izražene v posebnem junaštvu. Heroji Sovjetske zveze dobivajo najvišje odlikovanje Leninov red ter poseben dekret centralnega izvršnega odbora SSSR.

To visoko odlikovanje je bilo podeljeno sedmim letalcem — Vodopjanovu, Doroninu, Kamaninu, Levanevskemu, Ljapidevskemu, Molokovu in Sijepnev. V aprilu 1934 so ti junaki značilni višav rešili z letali iz ledene gore nad sto brodomolcev ledenolomila »Čeljuskinca«, med katerimi je bilo tudi več žena in otrok. Njihovo junaštvo je takrat spremljal ves kulturni svet z napetim zanimanjem. V septembru 1934 je bilo podeljeno to odlikovanje še enemu sovjetskemu letalcu in sicer Gromovu, ki je z veliko hrabrostjo in požrtvovalnostjo preletel 12.411 km, ne da bi se bil spustil na tla. Te dni se je za seznam herojev Sovjetske zveze razširila s imeni letalcev Klovova, Bajdukova in Beljakova. Z globokim poznavanjem letalske tehnike, z izredno hrabrostjo in vztrajnostjo so preleteli ti letalci v najtežjih semljepnih in vremenskih prilikah 9374 km dolgo pot po Moskva — Zemlja — Franca Jožefa — Severna zemlja — Kamčatka — Otok Ud v Ohoškem morju, ne da bi se bili spustili na tla.

DNEVNE VESTI

Našim prirediteljem na naši rivieri. Na šest visokim angrepih gostim bo od dana do konca avgusta na naši jadranski rivieri več zanimivih prireditev, tako boletjske in dubrovniške noči, revija narodnih noči v Dubrovniku, regata na morju, waterpolo v tekma in otvoritev turistične razstave v Dubrovniku.

Sodniška stalnost. Ustava iz leta 1931 predvideva in proglašuje sodniško neodvisnost in določa izrečno, da more biti sodnik premeščen, če sam pristane na to. V službi je lahko do 70. leta, potem pa lahko vstopi v pokoj samo na pisemno prošnjo o določen čas, da more biti sodnik premeščen, če sam pristane na to. V službi je lahko do 70. leta, potem pa lahko vstopi v pokoj samo na pisemno prošnjo o določen čas, da more biti sodnik premeščen, če sam pristane na to.

Izvoz živih rakov, želv, poljeva in žah. Za izvoz živih rakov, želv, poljeva in žah kot pospešene brzovozne robe so uvrščene v jugoslovensko avstrijsko tarifno naslednje postavke: Jesenice, Bled-jezero, Gornja Radgona, Maribor-glavni kolodvor in Zagreb-glavni kolodvor. Direktno prevozne postavke veljajo do postaj Bux, Lindau, Reutlin, Passau, Salzburg, Bergham in Isimbach.

Izlet Sušakarjev v Kamniške planine. Podružnica hrvatskega planinskega društva Velebit na Sušaku priredi za svoje člane in prijatelje 15. in 16. t. m. izlet v Kamniške planine in Logarsko dolino, in sicer z društvenim avtobusom preko Ljubljane.

Množice izletnikov na Dolenjskem. Včerajšnja lepa nedelja je izvalila na Dolenjsko velike množice izletnikov, ki so obišle vse hribe od Šmarja do Gorjancev. Ljubljancem so srečevali Dolenjski večerj povsed, na vseh cestah in potih v dolini in v bregu in to ne samo posamezne, marveč cele skupine. Dajše izlete na Dolenjsko prirejajo tudi kolektarji, ki prevozijo lahko kaj dolge proge, saj so dolenjske glavne in doloma tudi stranske ceste razmeroma dobre. Izletnikov kolektarjev na Dolenjskem je vedno več in jih domačini tudi v zakonitih vaseh, čeprav včasih malo smešno obložene, ne gledajo več postrani. V zadnjem času so začele na Dolenjskem skrbati za ceste tudi občine in je zdaj mnogim občinskih potov znatno razširjenih in zravnanih, tako, da so kolektarjem dostopne tudi od glavnih cest oddaljenejši vasi.

Za žejo v poletni vročini. pri in po kosilu za zboljšanje prebave, za mešanje z vinom in sadnimi sokli, vedno je

ROGASKA SLATINA idealna, ker zvrsteno prijetnega okusa krepi tudi prebavne organe! Vsi odjemalci boste najbolj koristili, ako jim nudite vedno v prvi vrsti **ROGASKO SLATINO!**

Naša žahavska reprezentanca na olimpijadi v Münchnu. Jugoslovanski žahovski zvezi se je posrečilo zbrati denarna sredstva za udeležbo naše reprezentance na žahovski olimpijadi v Münchnu. V naši reprezentanci bodo Vasja Pir, dr. Peter Trčevič, Mirko Schreiber, Boris Kostić, dr. Ljudevit Astaloš, Mirko König, Vladimir Vuković, Mirko Bröder, Ozen Nedeljković in Boris Tot. Kostić, Schreiber, König, Bröder, Nedeljković in Tot odpušajo iz Beograda v petek 14. t. m., drugi se jim pa priključijo v Zagrebu v soboto jutri, a zvečer bodo naši šahisti že v Münchnu.

Kongres Zveze planinskih društev. Letošnji kongres planinskih društev bo 5. in 6. septembra v Sarajevu. Udeleženci kongresa bodo imeli znatno vožnino po železnicah, po kongresu pa prirede izlete v planine in na morje.

Telefonska zveza z rakoplovom »Hindenburg«. Z odlokom poštnega ministra je vzpostavljen telefonski promet med Jugoslavijo in rakoplovom »Hindenburg« z naslednjimi taksumi: Prva zona na veliki razdalji (do 35 stopinj zapadne dolžine in 35 stopinj severne širine) 54.70 zlatih frankov (smer preko Avstrije) ali 62.25 zlatih frankov (smer preko Madžarske in Češkoslovaške). Druga zona na veliki daljavi preostri taven prve cone 62.70 zlatih frankov (smer preko Madžarske in Češkoslovaške) in na kratki razdalji med 0 stopinj in 30 stopinj severne dolžine in 45 stopinj severne širine 26.57 zlatih frankov (smer preko Avstrije) ali 34.125 zlatih frankov (smer preko Madžarske in Češkoslovaške).

Takson zakon. Kompletni zakon o takсах in zakon o sodnih takсах z dednimi in prenosnimi pristojbinami, z vsemi pravilniki ki so ministrskimi normalnimi razpisi, z razodloki državnega sveta in upravnega sodišča ter z ostalim obširnimi komentarji sta v tisku in bodo predvidoma dotiskana konec meseca septembra t. l. Knjigo z naslovom »Taksee je priredil g. Sušec Stefan. S to knjigo, prirejeno v sedaj veljavni obliki, bo ustrezno vsem uradom, sodiščem, šolskim ustanovam, vsem javnim in zasebnim krogom, ki že od vsega začetka potrpežljivo slovensko komentirano izdajo takšnih predpisov. Naročila sprejema avtor Sušec Stefan, Ljubljana, Beethovnova 15.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih bistvenih sprememb. Včeraj je deževalo v Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 36, v Splitu 30, v Zagrebu 25, v Ljubljani 23,8, v Sarajevu in Skoplju 23, v Mariboru 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764 mm, temperatura je znašala 12.

Lipski jesenski sejem 1936 se prične v nedeljo, dne 30. avgusta, in se konča v četrtek, dne 3. septembra. Ta termin velja tudi za teletilni in oblacični sejem. Na razstavišču bo tudi gradbeni sejem, kateri isto tako traja od 30. avgusta do 3. septembra.

Slovenske planine v risbi in sliki. Pod gornjim naslovom je SPD v Ljubljani izdalo bogato ilustrirano brošuro, ki jo je napisal dr. Rajko Ložar. Izdaje se dobi v pisarni SPD v Ljubljani in v vseh ljubljanskih knjižnicah.

Radiofonska oddajna postaja v Ljubljani sporoča cenjenim radijskim naročnikom, da sta Radio Zagreb in Radio Ljubljana od 1. avgusta 1936 prešli pod novo upravo.

Jana odpovedala prenos opere »Corregidor« iz Salzburga, ki je bil najavljen za 11. t. m. ob 19. uri. Odpovedati sta morala ta prenos radi previsokih prenosnih cen, ki jih zahteva UNIVERSAL-EDITION A. G. na Dunaju. Na sporedu Radio Ljubljane pa je: 19.30: Nacionalna ura. 19.50: Harmonika solo (Stanko Avgust). 20.30: Tamburaški orkester.

Medved gospodari v Kamniških planinah. Včeraj jutraj so planinci našli okrog 150 m pod vrhom Grinčevca ostankе razmesarjene ovce, ki so je očitno raztrgal medved. Zjutraj si je privoščil nekaj ur prej, preden so prišli planinci, ker je bilo meso raztrgane ovce še toplo. Pastirji tožijo, da je postal kosmatinec čedalje bolj predrzen in živali niso več skoraj nikjer varne pred njim.

Žrtve pretepev in nesreče. V neki gostilni v St. Vidu pri Ljubljani je posedala sredi večja družba moških, ki so premlevali politiko. Pri tem pa je nastal prepri in je eden izmed pivcev udaril mizarja Jakoba Stelcerja iz Podgorca po glavi s steklenico s tako silo, da se je zdrobila. Stelcerja je takoj obšla kri in so ga morali spraviti v bolnico. Zadevo imajo v rokah orožniki. Zidarskega pomočnika Janeza Travnja iz Bukovce je včeraj v gostilni napadel z nožem njegov znanec, ki mu je prerezal z nožem levo lice in ga ranil tudi na očesu. V bolnico so davi pripeljali še 9letnega sina delavca Ivana Reemana iz Lese na Gorenjskem. Dečko je padel z zvoniča in dobil težje notranje poškodbe. Na cesti je ponoči padel 63letni mestni uboječ France Skalkja in se hudo potokel po glavi in na rokah. Tudi njega so prepeljali v reševalnim vozom v bolnico.

ESTRAGON KIS

za vlaganje čobite pri

ARTUR KOŠER, vogal nebotičnika.

Smrt pod tovornim avtomobilom. V soboto popoldne so se pripetila v Zagrebu težka nesreča. Tovorni avtomobil je do smrti povozil delavca Pavla Pasička. Pokojni je bil star 24 let.

S kamnom ubil starca. V sodne zapore v Petrinju so prignali v soboto Rado Mečava, iz vasi Gornja Komora, ki je s kamnom ubil starca Rijo Suziža. Radin sin Ljubomir je pustil pred vrata očetovo živino na Sušičevo polje. Starci je živino zapodil in ozmerjal sosedovega sina. Ta je pa doma očeta nalagal, da ga je Suziž pretepel. Razjarjeni Mečava je drugi dan navahnil na starca in ga s kamnom ubil.

Bogat ribolov. Primorski ribiči so začeli te dni loviti tune. V Grahovu so jih ujeli 5000 kg. v Bakru 800, v Bakarju 1000 in v Srijci 1500. Na Sušaku so jih prodajali po 7 do 9 Din kg.

Nov tednik. V soboto je izšla v Osijeku prva številka novega tednika »Hrvatski narodni glas«, ki bo zastopal stališče bivše HSS. List urejajo urednik Bačina glasila »Borovo« Zvonimir Kulundžić.

Grobarnji stavkajo. Na zagrebškem pokopališču Mirogoju so začeli v soboto stavkati grobnarji v znak protesta proti ukinitvi zahteve po nedeljskem počitku. Včeraj niso mogli v Zagrebu nikogar pokopati. Davi so se grobnarji vrnili na delo.

Tihotapčev trojup naljeno. Nedavno smo poročali o spopadu med obmejnimi stražniki in tihotapci na madžarsko-jugoslovanski meji pri Tomaševcu. Obmejni stražniki so streljali in drugi dan so našli v čolnu ubitega tihotapca Mirka Barborića ter 200 kg vtihotapljene madžarskega tobaka. Drugi tihotapec je bil zalet in je padel v Muro. Na madžarski strani je Mura naplavila njegovo truplo. Gre za znanega tihotapca Stevana Vranovića.

Zaradi fanta nož v trebuh. V soboto je postala 16letna lepa Cveta Perić v Krnjaku pri Karlovcu žrtve ljubosumnosti. V nje noga izvolejca, zakonskega moža Niko Toderića, je bila zajbljena tudi neka druga žena, ki je napadla Cveto pri potoku. Kjer je prala perilo in jo dvakrat zabodla v trebuh, tako da bo najbrže umrla.

Iz Ljubljane

Iz Nova cesta. Janošičeva cesta, ki vozi v ravni črti most ob začetku Opekarske ceste s Karlovaško cesto, še ni cela. V gornjem delu je bila donesle pot in cesto je še treba nasipati. Nasipavajo jo še nekaj let in zdaj kaže, da bo tudi ta del ceste kmalu urejen, ker so ga začeli kanalizirati. Tako bo Trnovo dobilo najkrajšo zvezo s Karlovaško, odnočno Dolenjsko cesto. Križišče na Karlovaški cesti sicer ni idealno, ker je cesta itak preozka in ker ovinek ni priložen, vendar ni tudi križišče ob Privozu nič boljše, a bo razbremenjeno, čim bood pri novi deli Janežičeve ceste.

Iz Lesno delavstva v Ljubljani. pred meščanskim gibanjem Lesno delavstvo, mizarji, parketarji itd., je doseglo v Mariboru sklenitev kolektivne pogodbe ter izboljšanje socialnega položaja. V četrtek pa bodo pogajanja za kolektivno pogodbo lesnega delavstva, zaposlenega v Ljubljani in okoličin. Najštevilnejši so med tem delavstvom mizarji, ki so povečini zaposleni v št. Vidu.

Iz Ljubljane. Srednja redna avtobusna zveza. Odhod iz Ljubljane vsak dan ob 6.25 izpred hotela Miklič.

Iz Vpisovanje v znane enoletno privatno trgovaško šolo »CHRISTOFFOV UCNI ZAVOD« Ljubljana, Domobranska 15 (Trgovski tečaj) je že pričelo. Solnina 120 Din. Zahtevajte brezplačne nove ilustrirane prospekte!

Iz Maribora

Naši javnost! Mariborski brezposelni učiteljski abiturijenti so bili radi vedno težavnejših življenjskih prilik primorani, da so se združili v krožek z namenom, da si po možnosti sami pomagajo. Krožek je stopil v stik s Pedagoško centralo v Mariboru, ki naj bo zbirališče oz. posredovalnica za sledeče zaposlitve abiturijentov: inštrukcije osnovnošolskih in meščanskošolskih učencev, dijakov nižje realne gimnazije, inštrukcije odraslim za slovenski in nemški jezik za izpite, vzgojiteljska mesta v družinah ter prefektorska mesta v zavodih za deca. Krožek abiturijentov jamči za vestno in vztrajno delo svojih članov pri sprejetih zaposlitvah. Abiturijenti prošijo s to objavo cenjeno javnost, da se kadarkoli naneša potreba obrača prvenstveno na spodnji naslov ter tako zaostri svojim in abiturijentskim potrebam. Prijave za zaposlitve sprejema poverljivost abiturijentskega krožka na naslov: Pedagoška centrala, abiturijentske zaposlitve, Maribor, učiteljska šola.

Zaključek Mariborskega tedna. Včeraj so mnoge sportne in družbene prireditve slovenskega zaključilo ljubljani Mariborski teden. Zadnja dva dni je prireditev obiskalo ogromno ljudi, slasti je prišlo mnogo tujcev. Vsi obiskovalci Mariborskega tedna so bili z zanimivimi razstavami zelo zadovoljni in so zadovoljni ter s najlepšimi vtisi zapuščali naš lep Maribor.

Z davčne uprave. Radi razpisu ministrstva za finance, oddetek se davke šteje 49.297.111, od 28. VII. 1936. se davkoplačevalci-kmetovalci opoznaajo, da do 15. avgusta 1936. v plačilo prvi obrok zemljinine, za kar so tudi še prejeli polno poloznice. Z ozirom na to, da bodo davkoplačevalci-kmetovalci sedaj z vnovčevanjem sedaj in drugih poljnih pridelkov prišli do plačilnih sredstev, se isti pozivajo na to, da jim mora biti od posebne koristi, ako sami prostovoljno in pravočasno poravnajo zapadle davčine ter se s tem izognemo ekszekucijskim stroškom. Davkoplačevalci se še posebno opozarjajo, da se v bodoče odloži plačil ne bodo več dovoljevali in da se bo proti vsakomu, ki dolguje davke iz prejšnjih let ali za tekoče leto, postopalo v smislu zakonskih predpisov.

Službo dobila natarikarica in servirka. Informacije daje Borza dela v Mariboru med uradnimi urami.

Obrotno gibanje. Pretekli mesec je bilo na novo izdanih 18 obrtnih dovoljenj, izbrisanih pa je bilo julija 9 obrti. Še vedno je opaziti usoden padec števila obrtnikov v Mariboru.

34 aretacij. V soboto so policijski organi v Mariboru aretirali 34 sumljivih oseb, ki so pri zaslišanju priznale razna krivna.

naša dejanja. Aretiranci so deloma po zaprti deloma pa jih odgonskim potom odpremili v pristojne občine.

Z mostu v Dravo je hotela v soboto ponoči skočiti delavčeva žena Ana B. Njeno namero so ljudje v zadnjem trenutku preprečili. Na policijski je obupanka izpovedala, da je hotela v prostovoljno smrt, ker se je doma z možem spila.

Avto v kolo. Na državnem mostu je neki avtomobilist od zadaj trčil v kolo banovinskega tehničarja Branka Bartola in ga podrl na tla. Pri padcu je zadobil imenovani hude poškodbe po vsem telesu.

Z lestve je padla včeraj 22-letna delavka Vera Kokolova iz Korene v Slovgoricah. Padla je s višine 6 metrov in nezavestna obležala. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno desno nogo in hude notranje poškodbe.

Brzejavka: nevaren žepar. Policijski agent g. Franc Kokolj je na razstavišču Mariborskega tedna aretiriral sumljivega moškega, v katerem so na policijski spoznali 32-letnega ključavničarja Marko Sunjiča iz Mostarja. Na informacijo je zagrebška policija brzojavila, da je Sunjič nevaren žepar in že dolgo zasledovani vlomilec.

Nesreča s koso. V tukašnje bolnico so pripeljali 16-letnega viničarjevega sina Martina Škinnerja iz Kamnice, ki mu je kosa pri brušenju spodrenja ter mu presekala kile v desni zapetji.

Iz Zagorja

Redukcije pri TPD. Vso zagorsko dolino so vznemirile vesti, da namerava TPD zopet reducirati večje število delavcev. Zagorski rudnik je bil pri dosedanjih redukcijah vedno najbolj prizadet in tudi sedaj se govori, da odpade največ reduciranih rudarjev na zagorski rudnik. Do sedaj je v službi pri tem rudniku nekaj nad 600 rudarjev, okoli 350 pa bo sedaj delo s 15. avgustom odpovedano. Popolnoma je razumljivo razburjenje vse zagorske javnosti, ker z redukcijami ne bo prizadet samo delavec, temveč vsa dolina, ki sedaj še živi. TPD opravičuje redukcije s premajhnimi naročili, zato bi bilo potrebno intervenirati na pristojnih mestih, da se nameravane redukcije za 15. avgusta ne bi izvršile, vsaj ne tako porazno za zagorsko dolino.

Skropljenje cest. Zagorska občina si je nabavila skroplilni voz za skropljenje cest kar je bilo skrajno potrebno v poletnih mesecih, ko so Zagorjani pri najmanjšem vetru uživali oblake poleg drugega še cestnega prahu.

Iz Celja

Strahna smrt pod vlakom. V nedeljo okrog 4. jutraj se je vrغل 29letni, v Mariboru rojeni in pri trgovcu g. Čuku v Celju namešteni trgovec pomočnik Franc Pukl na železniški progi v Pečovniku pri km 346.955 pod brz vlak, ki vozi v tem času iz Celja proti Zidanemu mostu. Ko se lokomotiva oz. nesrečeno odrezala glavo, ki se je zakotalila dva metra daleč od trupa. Truplo so prepeljali v mrtvašnico celjskega bolnišnice pokopališča. Pukl je storil dejanje v duševni zmedenosti. Pred dvema tednoma je dobil solžarico in od takrat se mu je večkrat mešalo.

Napad s nožem. Okrog polnoči od sobote na nedeljo so se v Premerju stekli neki delavci, ki so zaposleni pri regulaciji Savinje. Eden izmed delavcev je potegnil nož in zabodel 40letnega delavca Konstantina Kunška iz Sevnice. Kunška so kmalu nato prepeljali z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico.

Olimp. Slovan 5:0 (1:0). Na Olimpijskem igrišču v Gaberju je bila v nedeljo popoldne odigrana finalna kvalifikacijska tekma med SK Slovanom in Ljubljano in SK Olimpijom. Olimp je zaslužen zmagal. V tehniki in kombinacijah je bil Olimp sicer enakoveren Slovanu, bil pa je odločnejši v startu in pred golom ter prodornejši. Slovanova napadna vrsta je bila slaba, ostale formacije so bile dobre. V prvem polčasu je imel Olimp kakih 30 minut več od igre in je že v 5. minuti zabil prvi gol po Čatru. Zadnjih 15 minut prvega in prvih 25 minut drugega polčasa pa je Olimp nekoliko popustil in Slovan je začel pritiskati a je bil pred golom neodločen in ni znal izrabiti niti ene prilike. V 29. minuti je Olimp po Tkaliču povikal na 2:0, v 36. 42. in 44. minuti pa je zabil Čater še tri

gole in postavil končni rezultat. Tekma je bila zanimiva in lepa. Sodili je g. Vele točno in objektivno. V predtekmi je rezerva Jugoslavije premagala rezervo Olimpa v razmerju 3:1 (3:1).

SPORT

Popravek. Glede na poročilo v Vašem čenji listu od 8. t. m. pod sportno rubriko in naslovom »Plavalne tekme v Trbovljah«, kjer neznani pisec, gotovo vnet pristaš SK Trbovlja, akaša na evropskem poročevalski način zakriti poraz svojega kluba, blagovolite prosimo, rešnici na ljubo priobčiti naslednji popravek in dati s tem omenjenemu poročilu jasno in objektivno sliko plavalne tekme: Plavalni dvomatch SK Celje: SK Trbovlje, ki se je vršil v soboto 1. avgusta zvečer v Trbovljah, se je končal z zmago SK Celja v razmerju 45: 83. In ne neodločeno kot je iz navedenega poročila razvidelo. Waterpolo tekma, ki pa ni veljala za dvomatch, temveč se je odigrala kot propagandna, kakor skoki, se je končala z zasluženom zmago SK Trbovlja 3:0. Ker so tudi rezultati podani na svojevrstni način, jih radi jasnosti spopolnujemo v toliko, da so Celjani v 7 disciplinah, veljavnih za dvomatch, odnesli 5 prvih in 5 drugih mest.

Radioprogram

Sreda, 12. avgusta
12: Slovenska narodna in umetna pesem (plošče). — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Vee mo goče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Mladinska ura: Borba za vrhunec sveta (g. dr. Valter Bohinec). — 20.10: Otroci otrokom — pesmice in recitacije. — 20.30: Pevski koncert gđ. Majde Lovševove s spremljevanjem radijskega orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Prenoš iz Park hotela na Bledu: Plesna glasba — igra ork. Erich Herse. Konec ob 23. uri.

Četrtek, 13. avgusta
12: Havajske kitare (plošče) — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Za naše malike (radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Fjodor Šaljapin poje (plošče); Schubert: Dvojnik Smrt in dekle; Musorgskij: Pesem o bolhi; Rossini: Spev iz op. »Sviljki brivce«. — 20.30: Prenoš iz Beograda: Simfonistični koncert ork. kraljeve garde. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Lahka glasba (radijski orkester).

Nov višinski rekord

Nedavni višinski rekord sovjetskega pilota Kokkinakija je dal drugim letalcem pobudo za poskuse doseči še večji uspeh. Kokkinakij se je dvignil z dvomotornim prometnim letalom z obtežitvijo 1000 kg 11.746 m visoko in prekosil svetovni rekord francoskega letalca Signeurina, ki se je dvignil pred štirimi leti s letalom »Sre-guete 8880 m visoko. Osrednji moški klub Aeroklub je prošil Mednarodno letalsko federacijo, naj oficijelno potrdi Kokkinakijev višinski rekord.

Še predno je pa prišlo potrdilo, je pilot osrednjega aerohidroinamličnega zavoda v Moskvi M. J. Aleksejev prekosil Kokkinakijev rekord. Z letalom, ki ga je konstruiral ing. Arhangelski, se je dvignil 12.123 m visoko. Obtežitev letala je znašala 800 tona. Polet je trajal 1 uro 34 minut. Bil je pa samo poskusni polet in tako ima smenkati višinski rekord še Kokkinakij, ki se pridno pripravlja na odločilno tekmo s svojim tekmečem.

ODKRITOSRČNOST

Govornik sedi v družbi, ki se zabava kakor ve in zna. — Ali niste vedeževalci? — ga vpraša neka dama.

— Nel!

— Ali govorite kdaj v spanju?

— Govorim samo, kadar drugi spe. Pri-rejam namreč znamenstva predavanja.

BONTON

— Olika zahteva, da vstanemo, če pride kdo k nam.

— To že davno vem. Mami moje sestre pravi čisto: Če nihče ne pride, boš obse-dela.

RAZNO
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 5 Din

KUPIM
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 5 Din

DAMAST IN PLATINI
GRADLA ZA ŽENICE zelo
ugodne in v veliki izbiri pri
trgovci
ROBERT GOLI
LJUBLJANA, Beethovnova 3

Smrekove cepanice
in oblice
kupujemo stalno v večjih količinah. Ponudbe z označbo količine in najnižje cene ter odpreme pošlje pošliti na upravo pod št. 1209.

PRODAM
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 5 Din

LAHKA LETNA OBLACILA
burel kaša, liater in damске
sportne hlače v odlični izdelavi
si nabavite najceneje pri Pre-skerju. Sv. Petra cesta 14. 6. R.

MALINOVEC
prsten, naraven, s čistim sladkorjem vkruhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Ficcoli, Ljubljana, nasproti »Nebočičnicar«.

KLISEJE
END V
VEŠTAČINE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Telefon 2059
Suha drva, premog, karbopakele dobite pri
L. POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 6.

SVEŽE SLIVE (češplje)
bosanske dobele trde, kolarice
46 kg za Din 125.— franko kolodvor pošilja G. Drecher, Tuzla. 2181

JESENSKI LIPSKI VELESEJM 1936
od 30. avgusta do 3. septembra
60% popusta na nemških državnih železnicah; po železnicah drugih držav znatne olajšave.
Vse informacije daje častni zastopnik:
Ing. G. Tönnies — Ljubljana
Ljubičeva c. 33, Telefon 2762,
in Zvanični biro Lajpcškega Sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33.

NARODNA TISKARNA
IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO

Sokolsko slavlje na Laverco

Lep telovadni nastop — Podivjanost nasprotnikov sokolske misli

Laverca, 10. avgusta. Na svečan in skromen način je proslavila včeraj ena najmarljivejših sokolskih čet župe Ljubljana, četa na Laverco petletnico svojega obstoja z javnim telovadnim nastopom. Da je ta četa danes na taki višini, je predvsem zasloga njenega starostar br. Ivana Ogrina, ki je mnogo žrtvoval za njen uspešni razvoj in prosp. Po nosni sokolski dom, ki ga je sez dal br. Ogrin četi, nam najbolj jasno kaže vso ljubezen in požrtvovalnost za Tyrsevo sokolsko misel, ki si vedno bolj utira pot med našim narodom. Krasen razvoj sokolske misli na Laverco pa seveda ne gre v račun zagrozenim nasprotnikom sokolske misli, ker drugače si ne moremo misliti, da so neznanj zlikovci vdrli v noči od sobote na nedeljo v skladišče br. Ogrina, kjer je bilo opravljeno telovadno orodje in razrezali popolnoma novo kozo, last matičnega društva Sokola Ljubljana IV. Vsi posetniki včerajšnje prireditve in zlasti navzoči gg. senatorji in poslanci so se na lastne oči prepričali o podlem dejanju sokolskih nasprotnikov ter obsojali takšen način borbe proti jugoslovanski in sokolski ideji, ki služi edino le kralju, narodu in močni Jugoslaviji. Pa kakor je sokolstvo že mnogokrat prestalo najhujše napade in klevete, tako bo tudi sokolska četa na Laverco obdržala ta podel napad na Sokola v dobrem spominu.

Starosta Ivan Ogrin

Na slavlje sokolske čete so prišli Sokoli in Sokolice v izredno lepem številu. Vsem je spet prednjačil viški Sokol, ki je prišel s članstvom in naraščanjem deloma s kočmi, deloma z vlakom. Prišli so bratje iz matičnega društva Sokola IV, Sokola I, Sokola II, Sokola III, ter Štepanje vasi v krogih. Med odličnimi posetniki naj omenimo gg. senatorja Banjanina, dr. Kramerja, dr. Andjeloviča, dr. Demetroviča, narodnega poslanca Rajka Turka, bivša poslanca Hajdinjaka in Pustosemka, starostar krškega Sokola br. dr. V. Borštnika, zastopnika župe br. Flegarja, starostar Ljubljanskega Sokola br. Kajzelja, starostar Štepanjskega Sokola br. Slano, starostar viškega Sokola br. Pavla Borštnika in okroglega načelnika br. Pirca. Številno občinstvo je s simpatijami sprejelo lep nastop marljive sokolske čete.

Kot uvod v svečanost petletnice obstoja je bil ob 14. štafetni tek s telovadišča Sokola Ljubljana IV. na Laverco. Progo so naraščalniki z Laverce pretekli v 16 minutah. Ob 15.20 je prikorakala na letno telovadišče z godbo Sokola I. sokolska družina, toplo pozdravljena od številnega občinstva. Četni starosta br. Ogrin je najprej pozdravil vse navzoče, potem pa prečital pozdravno poslanico Sokola IV, ki čestita četi k petletnemu jubileju. Svoj pozdrav je zaključil z vzklikom mlademu kralju Petru II, nakar je godba zaigrala državno himno, ki so jo vsi stoji poslušali. Ko so vsi oddelki zopet odkorakali s telovadišča, je prišla na telovadišče sokolska deca (25), ki je razmeroma dobro opravila župne proste vaje. Po deci je ženski naraščaj (22) savezne proste vaje izvedel zadovoljivo, le skladnost in nekateri gibi bi morali biti boljši, vendar je občinstvo naraščajnice nagradilo s toplim priznanjem. Zelo je ugajala igra z žogo članstva in naraščaja »Med dvema ognjema«, nakar je 29 naraščajnikov dobro opravilo savezne proste vaje.

Lep je bil nastop članic (20) s saveznimi prostimi vajami. Mnogo pozornosti pa je vzbudila tudi štafeta med Sokolom Ljubljana IV in četo Laverco in priporočamo, da bi blišnje štafete uvedle za javne nastope vse naše edince. Pod vodstvom br. Žitnika je nato 8 starejših bratov iz Štepanje vasi odlično in skladno opravilo proste vaje, ki so vzbudile navdušeno odobravanje. Pri orodni telovadbi so nastopile tri vrste domače čete in sicer člani na bradli in krogih, moški naraščaj na drogu in ženski naraščaj v preskočni čez kozo. Videl smo nekaj prav lepih vaj, znak, da četa marljivo goji tudi orodno telovadbo. Po orodni telovadbi je 16 članov zadovoljivo opravilo savezne proste vaje, ki bi pri večji pazljivosti nekaterih bratov dosegle popoln uspeh. Po članih so prikorakali vsi telovadni oddelki na telovadišče, kjer je izrekel pozdrav gg. senatorjem starosta br. Ogrin. Za pozdrav se je zahvalil v imenu senatorja Banjanina in ostalih senator-dr. Andjeloviča, ki je med drugim poudaril, naj sokolstvo deluje po geslu: »V mislih domovina, v srcu odločnost, v pesti moč« za srečnejšo bodočnost naše domovine, za kralja in močno nedeljivo Jugoslavijo. Govor gg. senatorja je vzbudil veliko odobravanje sokolstva in občinstva. Vsi oddelki so junsko zapeli »Pesem sokolskih legij«, nakar je bila telovadba zaključena.

Po telovadbi je bila na senonatem vrtu br. Ogrina lepa sokolska zabava s sodelovanjem marljive godbe Sokola I in pevskega društva »Sava« iz Ljubljane, ki je potekla v najlepšem razpoloženju. Marljivi sokolski četi k uspehu iskreno čestitamo in želimo, da bi delovala preko vseh ovir še uspešnejše v prihodnjem desetletju. Zdravo!

Po telovadbi je bila na senonatem vrtu br. Ogrina lepa sokolska zabava s sodelovanjem marljive godbe Sokola I in pevskega društva »Sava« iz Ljubljane, ki je potekla v najlepšem razpoloženju. Marljivi sokolski četi k uspehu iskreno čestitamo in želimo, da bi delovala preko vseh ovir še uspešnejše v prihodnjem desetletju. Zdravo!

Za poglobitev stikov med Jugoslavijo in ČSR

Slavnostna seja mariborske JČ lige ob posetu poslanika dr. Girse

Maribor, 9. avgusta. Ob priliki obiska čsl. poslanika in opolnomočenega ministra g. Girse ter ljubljanskega čsl. konzula g. Minovskega je sklicala mariborska Jugosl.-čsl. liga slavnostno sejo. Na njeno povabilo se je je udeležilo poleg zastopnikov tujske lige in tujskega župana dr. Remca ter konjiškega župana Križniča nad 50 predstavnikov poljedelcev, kmetijskih družb, bank, industrijskih podjetij, zadrug, tujekoprometnih organizacij, trgovstva, obrtništva, itd. Zastopane so bile tudi prosvetne ustanove, pa tudi mariborska Prosvetna zveza in Zveza kulturnih društev ter ravnatelji vseh mariborskih srednjih in strokovnih šol.

Zastopniki omenjenih ustanov in organizacij so se posvetovali o možnosti boljših kulturnih in gospodarskih stikov med našimi kraji in ČSR. Stavili so na g. poslanika celo vrsto vprašanj in prošelj, ki si jih je zabeležil oziroma takoj na nje odgovoril.

Že referent prof. Sedivy je začel debato o gospodarskem prodiranju Nemčije, proti kateri so izjavljali svoje pomisleke vsi govorniki. Navajale so se izredno zanimive številke o našem narodnem gospodarstvu in o naši zunanji trgovini. Tako so ugotavljali strokovnjaki, da je 81% naših bank in industrijskih podjetij v tujih rokah. Nemčija je nakupila lanske leto pri nas za 92 milijonov Din bakrene rude, toda v zadnjih petih letih je zasluzila na njej 300 milijonov Din, ker je pridobivala iz vsake tone te rude 50 gr čistega zlata. Nemčija je objubila kupiti lanske leto pri nas 5000 vagonov žita, toda kupila je znatno manj, dasi ni moglo dobiti o tem podatkov. Tudi obljubljeni nakup 5 milijonov kg tabaka se ni izvršil. Pač pa je nakupila ČSR lanske leto pri nas 11.643 vagonov pšenice in 19.650 vagonov koruze, dasi se je vsled napredka poljedelstva proizvodnja v ČSR zadnja leta tako dvignila, da ima letos sama že 8000 vagonov več žita kakor ga potrebuje. Dočim je znašala pri nas cena pšenice od 136 do 140 Din, so nam jo plačali Čehi po 156 Din, Nemci pa po 117 Din. Nemški kontingent sadja se ni izvršil, Čehi pa so kupili 600 vagonov našega sadja. Predstavniki gospodarstev so izražali potrebo po opreznosti, ker je nevarnost, da pridemo v popolno odvisnost od Nemčije, ki je pred kratkim ustanovila posebno zadrugo v Beogradu, da si zagotovi nakup naše konoplje, ki jo najno rabi za svojo vojno industrijo ČSR nam je takoj prišlo na pomoč, ko so nas zedele sankcije pri izvozu lesa. Dočim nam je bogata svetovna država Anglija, ki se je ravno najbolj zavzemala za sankcije, odkupila lesa za 93 milijonov Din, se je obvezala naša mala zavezničica ČSR, da nam odkupi za 200 milijonov, v resnici pa ga je vzela mnogo več. Toda o tem se nič ne sliši, kakor tudi

ne o tem, da je lanske leto nakupila ČSR v naši državi naših proizvodov za 350 milijonov Din, pač pa se vsepovsod povdarja, da je kupila Nemčija pri nas za 750 milijonov Din. Pri tem pa se ne pomaj, da je Nemčija 4 krat večja od ČSR.

Mnogo se je govorilo o izvozu naših vin. Vsi so se strinjali v tem, da je krivda predvsem na nas samih, ker naši čimnitelji ne podpro dovolj naših prizadevanj, dasi bi bilo mogoče pisirati naša vina v ČSR, kakor se je prepiral naš strokovnjak iz Ormoža, ki se je nedavno vrnil iz Prage, kjer je preštudiral vse možnosti.

Českoslovaški poslanik v Beogradu dr. Girs

Konjiški župan g. Križnič je govoril predvsem o sadjarstvu in prošil g. poslanika, naj bi čsl. konzumenti direktno kupovali pri nas, da bi izločili posrednike. Nazadnje je povzel besedo g. poslanik in zaželel želji vseh govornikov, da jih obvesti o nekaterih narodnogospodarskih vprašanjih, kajti vsi so se pritoževali, da naših strokovnjakov niče ne obvešča, kaj se godi in namerava v gospodarstvu.

Glede Nemčije je na prčanju, naj se izjavi o njej, čsl. poslanik rekel sledeče: »Mi Čehoslovaki nismo ljubosumni na nemško trgovino, želimo pa, da je v normalnem, pravičnem razmerju. Mi nismo sovražniki Nemčije ne nemškega naroda. Ničesar nimamo proti hitlerizmu, toda prepovedujemo si, da bi se kdo vplel v naše notranje zadeve, ker je to samo naša stvar, kakor tudi mi ne vsilujemo nikomur nikakega režima.«

Dolgo se je zadržal pri vprašanju izvoza vina. Poudaril je, da so tri ovire. Po mnenju čsl. strokovnjakov je jugosl. vino boljše od francoskega, toda le, dokler se ne prevaža. Naloga naših strokovnjakov

bi bila, da najdejo kaj je temu vzrok. Druga težava je v tem, da imajo Jugoslovani preveč vrst vin. Najvažnejša ovira pa je po mnenju g. poslanika ta, da je premalo medsebojnih trgovskih stikov. Spodbujal je gospodarsvenike, naj čim več pomenujo, kajti Čehi ne morejo večkrat zvedeti, kaj bi jim Jugoslovani radi prodali. Nedavno je bila v Pragi 3 dni konferenca o tem, kaj bi se dalo v Jugoslaviji kupiti. Pozival je naše gospodarsvenike k večji inicijativi. Omenjal je,

s takimi žrtvami je začela ČSR preusmerjati svoj izvoz in uvoz preko naših luk. Ko ni bilo pri Jugosl. parobrodskih družbah pravega zanimanja za ta ogromni transport, je odšel poslanik pogledat v Dalmacijo, da so res vse ladje prezapole. ne, toda stalno jih je mnogo mirovalo popolnoma praznih. Besede g. poslanika so vse izredno zadovoljive, ker so pokazale, kako bi se dali gospodarski stiki značno povečati.

Švedski kralj Karl XIV. v Ljubljani

General Bernadotte pred 140 leti pri nas — Njegov značaj v slovenskem romanu

Jean Bernadotte, ki je postal od preproste francoskega grenadirja maršal, knez in vojvoda, potem švedski prestolonaslednik in je bil od leta 1818 do 1844 švedski kralj z imenom Karla XIV., je došel kot divizijski general L. 1797. tudi v Postojno in Ljubljano.

Pravkar je izšla v nemškem prevodu velika francoska biografija D. P. Barton o tem genialnem možu, ki je bil velik kot vojskovodja, politik in državnik, zlasti pa kot švedski vladar; ustanovil je dinastijo, ki se je ohranila na švedskem prestolu do danes. Bernadottovi potomci so edini, ki so po padcu Napoleona I. in razpadu vseh prestolov in vladarskih rodbin Napoleonove volje in milosti po lastni zaslugi in priznanju švedskega naroda ostali doslej spoštovani v zgodovini 19. in 20. veka.

V Pau, v deželi Gaskonjcev, nedaleč Pirenejev, je bil Jean Bernadotte rojen L. 1763 kot sin uglednega odvetnika. Kot mladenič je prostovoljno stopil v francosko vojsko in 60 let star je umrl kot švedski kralj, ki je zedinil Švedijo in Norvegijo v enotno kraljestvo. Bil je edini francoski general, ki se je upiral Napoleonovi oblastnosti od začetka do konca in ki je največ pripomogel, da je bil Napoleon pri Leipzigu premagan ter poslan v pregnanstvo. Dasi po svoji ženi in svaštvi z Napoleonom, je vse življenje nasprotoval Napoleonovim nasilstvom, okrutnostim in večnim vojovanjem; dasi nad vse hraber vojak in vedno zmogovit poveljnik, je bil vedno miroljuben ter se je boril s vsem vplivom za mir v Evropi in za blagostanje narodov. Zakaj bil je izredno blag in plemenit mož, in Barton naglašja, da bi bila usoda Napoleonova lepša in zgodovina Evrope v marsičem drugačna, ako bi ne bil Napoleon zavračal nasvetov treznega in modrega, zlasti pa močnega značajnega, vedno pravico in resnico ljubčega in branečega Bernadotta.

Čprav kratko, opisuje Barton pravilno tudi Bernadottovo vzorno vedenje v času, ko je bival med Slovenci. Dne 19. marca 1797 je s svojo vojsko zavzel višine ob Soči in hitro zavzel mesto Gradiško, s čimer je odprl Napoleonu pot do Dunaja. General Deseix je zapisal takrat o Bernadottu v svoj dnevnik:

»Mlad je, pol ognja, sile, plamtečega navdušenja in zlasti kot značaj vreden vse časti. Njegove čete so po vedenju in zunanosti najboljše v vsej armadi.«

Polkovnik Lahure pa si je zapisal: »General Bernadotte je življal med nami zaradi svoje hrabrosti in hitrega pogleda na bojišču odličen ugled, a njegovi vojaki so ga občevali zaradi njegove skrbnosti za njihovo zdravje in udobnost ter za njegov trud, ki ga je imel za njihovo najboljšo prehrano.«

Nikjer ni dovolil pleniti in kraati ter je vsak najmanjši prestopok ostro kaznoval. Barton izredno naglašja, da je Napoleon poplaševal svoje generale s tem, da jim je dovoljeval mesta in kraje izpleniti. Tudi Bernadotte je prejel za plačilo velik del živga arebra v Idriji. Vzel ga je, ker je bilo arebro erarično. Toda zasebnega imetka se ni dotaknil. N. pr. — piše Barton — omenja župnik v Postojni (pisal se je Jožef Leopold Weniger) na Kranjskem, da so bili njegovi župljani začudeni, da je maršal Bernadottov kor skozi okraj, ne da bi bil zahteval niti denarja niti drugega blaga. Bernadottova vojska tudi v Piemontu ni niti plenila niti nadlegovala ljudi. Vse je plačala. Tudi zunanje je bila najbolj šodna in smišljiva ter so vsi častniki in podčastniki dokazovali skrajno disciplino. Zato so jih drugi generali in drugi vojaki zbadali s pridvkom »gospodje«. Po naše bi se lahko reklo, da so jim vzdeli priimek »frakarije« — zato, ker so bili dostojni in pošteni.

Bernadottova vojska je torej zbnjala ljubosumnost drugih. Napoleonovih vojak in Barton trdi, da se je ta ljubosumnost pokazala tudi v Ljubljani. Tu se je primeril usoden dvoboj, ki je izval pretepe med državljani Massenovih in Angereauovih divizij ter med »gospodje« Bernadottovih divizij. Razkol je v Ljubljani dosegel svoj vršek, ko je general Angereau izdal povelje, da je vsakdo, ki se zove »gospodje«, neveden služit v armadi. Bonaparte je to smešno povelje takoj razveljavil.

Tako je ostal Bernadotte s svojo vojsko še nadalje »gospodje«. In gospod je bil ves življenje v vseh položajih, zlasti pa proti svojim vojnim ujetnikom in nesrečnikom, ki jih je zadel bojni vihra.

Ko je Napoleon umrl, je dejal Bernadotte — kralj Karl XIV. švedski:

»Napoleona niso premagali ljudje. Bil je večji kot mi vsi skupaj. Toda Bog ga je kaznoval, ker se je zanašal edino na svojo inteligenco, dokler se mu to do krajinosti napeto orojie ni zlomilo. Zakaj končno se zlomi vse! Edini reši, ki sta večni, sta dobrotost duše in čistost areca.«

Kot general in vladar se je ravnal Bernadotte — Karl XIV. po tem načelu: »Vse se končno zlomi in pokomi, večni sta le dobrotost duše in čistost areca. Pred akore 140 leti je nastopal po tem načelu tudi v Postojni in v Ljubljani, zato ga ne smemo pozabiti...«

Spomin na tega izjemno plemenitega moža. Francosa in Šveda, je ohranjen v slovenski književnosti doslej le v zgodovinski romani, ki ga je leta 1920 objavil »Slovenski Narod« z naslovom: »Svitanje« Spisal Fran Govekar. Sodba našega književnika iz leta 1920, se docela uklada s sodbo francoskega zgodovinarja iz leta 1866.

Pretem

Rijavčev uspeh v Leningradu

V Zagreb je prispela včeraj radiobrojanka iz Leningrada o velikem uspehu našega pevca Josipa Rijavca, ki je nastopil na koncertu v operi z londonsko filharmonijo. Dirigiral je znani dirigent Heward. Rijavčev glas je občinstvo silno navdušil.

Ta kratka brojanka prča o velikem uspehu našega rojaka, ki je skoraj neopazeno odpotoval v Rusijo, da tudi tam pokaže svojo umetnost. Po koncertu v Rusiji bo gostoval Rijavec v operi v Göttingu na švedskem, kjer nastopi desetakrat, potem pa odpotuje na turnejo v Severno in južno Ameriko. Večino koncertov priredi s slavnim dirigentom Brunom Walterjem, s katerim je pel tudi Verdivjev »Requiem« v Budimpešti. Pred odhodom v Rusijo je imel v Salzburgu kratek sestanek s svojim managerjem, s katerim je uredil vsa vprašanja glede turnee po Ameriki.

André Theuriot: 59

Nevarna lepota

Roman

Manja je molčala. Pustila se je poljubljati, le tu pa tam so njene stisnjene ustne zadržale in se zopet pritiskale na Jakobovo usta. Bili so raski trenutki in Jakobu se je zdelo, da se ne dotika več zemlje.

V svoji ljubavni opojnosti je naenkrat zasklabil kakor v sanjah v daljavi otroške glasove in pluskanje vesel v pristanišču.

Ta čas so se peljali po zaprašenih cestah iz Cornicha v odprti kočiji Terezija, njena tašča, Lechautre in Kristina. Po Jakobovem odhodu je vprašal Lechautre dame, kam bi želele na izprehod in videč, da se same ne morejo odločiti, jim je svetoval:

— Vem, da gospa Moretova in Kristina še ne poznata Ferratskega rtiča. Če ni nobenih pomislekov proti predlagani, da se odpeljeta tja, izstopimo in odidemo do vasiče Saint-Jean.

Nobena dama ni ugovarjala. Gospa Moretova se je strinjala z Lechautrom. Kristini je bilo vseeno. Terezija je bila predlagani izlet zelo dobrodošel. Ime Saint-Jean je vzbudilo v nji spomin na zadnji izlet z Jakobom in vroče hrepenenje, jo je vzpodbudilo, da bi zopet posetila ta kraj, kjer je bila zapustila razvaline svoje sreče.

Kočija se je počasi pomikala po cesti iz Montborona in že je pustila za seboj Villefrance. Gospa Moretova se kar ni mogla načuditi cvetočim grmčjem in sadnemu drevju.

— Kako srečni so ljudje v tem kraju. Tu že cveto breskve, pri nas se pa še upogibajo pod snegom. V Rochetaillu ni tega ne bo nihče verjel.

— Da, gospa Moretova. — Je pritrtil Lechautre veselo. — Tukajšnje podnebje je izjema. Ko je pravični bog izgnal Adama iz raja, se mu je malo omečalo srce in prinesel je sem košček raja, da si lahko vsaj mislimo, koliko lepote in dobrote smo izgubili do krivdi naše grešne matere Eve.

— Recite kar hočete, — je pripomnila Kristina zaničljivo. — Vse to modrovnanje je proti naravi in prebivalci tega kraja so se prevzeli v ponosu na lepote svoje zemlje. Bog jim pošlji na glavo potrebo, da bi se spametovali in za-

vedli, da niso na svetu samo zato, da bi brezskrbno živeli.

— Amen. — je pripomnil Lechautre. — Vi, Kristina, imate tudi smešne pojme o dobroti božje previdnosti.

Terezija se je raztreseno smehljala, ne da bi posegla v pogovor. Neprestano se je ozirala na gore in na sinje morje. Spominjala se je vseh podrobnosti dneva, ki sta ga bila preživela z Jakobom v Saint-Jeanu. Takrat se ni lagala, čutil se je srečnejšega z njo in večkrat ji je pokazal to na vrtu, kjer so cvela cela polja polnih višvic. Komaj so minili trije tedni, a že se je vse izpremenilo.

Kako se je moglo njegovo srce tako naglo izpremeniti? Kakote na plotu so se cvele, bele vijolice so tam še vedno širile svoj sladki vonj. Jakobova ljubezen na ni trajala niti tako dolgo, kakor to cvetje. Od nje je ostal samo spomin, samo iluzija, pogreznjena v preteklost liki bežeča senca ptičjega krila na morju.

Misli so ji uhaale nazaj, tja daleč, kjer je bil on, prijatelj iz njene mladosti, mož, ki mu je hotela posvetiti vse svoje življenje in ki ji je svečano obljubil, da so bo ljubil vedno, v sreči in v nesreči.

Ah! Ni se mogla motiti, saj je še predbro vedela, kako uživa ni ukradene trenutke. Imela je strašno slutnjo, da se Jakob baš zdaj naslaja v ljubezni do baronice Lieblingove. Morda je celo pri nji. Morda ji ponavlja iste sladke besede, iste besede zvestobe, ki so jih še hranili v spominu sadni vrtovi v Saint-Jeanu. Ljubezen namreč ne pozna dvojnih besed. In če se izpremeni srce, ostanejo neizpremenjene besede, izražajoče ljubezen.

Pri tej misli je zavalovila v njenih prsih trpká ljubosumnost naik valu razburkanega morja. Molče, krepko stisnjenih ust in žarečih oči se je ozirala mehanično po peščenji cesti, koder se je počasi pomikala kočija ob sinjem morju.

Ko so zagledali Saint-Jean, je kočiaz vprašal ali naj jih pelje prav do vasiče. — Da, seveda, — je vzkliknila Terezija, hoteč dokončati svojo težko pot. Prispeli so do vasiče. Kočija je zavila tja, kjer so se navadno ustavljali vozovi in izstopali izletniki.

Blizu križišča malo v stran v senci je že stala gosposka kočija, preoblečena znotraj z belo svilo. Zunaj je bila svetlo lakirana. Na straneh se je lesketala v ornamentnih okrasnih kromah. V kočijo so bili vpreženi iskri konji. Pri njih je stal lakaj v modri livreji in mirno kadi.

— Mislim, drage dame, — se je oglašil Lechautre, — da odidemo do pristanišča. Tam je krčma, v mi bomo lahko malo posedeli in prižigali.

Terezija je ostala zadaj in z velikim zanimanjem je ogledovala krasno kočijo. Najbolj jo je zanimal monogram pod krono. Pod baronskim grbom sta bili dve veliki črki M. L. Kar ji je zazarel obraz in strašna misel ji je šinila v glavo.

— No, poidimo, Terezija, — ji je pri-govarjal Lechautre.

Terezija je znova prebledela, zatisnila oči in odšla za njimi po ozki ulici. Ko so prišli do krčme »Viektoria«, se je Lechautre ustavil in odprl vrata v pritičju, toda tam nikogar ni bilo.

— Počakajte, stopiti moram v prvo nadstropje pogledat, če je tam kdo, — je dehal damam.

Odšel je po strmih stopnicah v prvo nadstropje, odprl vrata v gostinjsko sobo in takoj spoznal v pogovoru zatopljena Jakoba in Manio. Še hitreje je zaprl vrata za seboj in odhitel po stopnicah nazaj.

Zaljubljenca sta se prestrašeno ozrla na vrata... Prepozno! Terezija je bila Lechautru za petami in prihajala je za njim po stopnicah.